

بررسی رابطه بین ادراک از سبک‌های فرزندپروری با راهبردهای یادگیری خودتنظیمی دانشجویان

دانشگاه فردوسی مشهد

حسنعلی ویسکرمی^۱; سعیده سبزیان^۲; فاطمه پیرجاوید^۳; هوشنگ گراوند^{۴*}

مستبدانه با راهبردهای شناختی و خودتنظیمی دارای رابطه منفی و معنی‌داری است اما بین سبک فرزندپروری مقتدرانه با راهبردهای شناختی و فراشناختی رابطه مثبت و معنی‌داری مشاهده شد. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد که فقط سبک فرزندپروری مقتدرانه سهم قابل ملاحظه‌ای در پیش‌بینی نمره راهبردهای خودتنظیمی و شناختی دارد. همچنین نتایج آزمون مانووا نشان داد که بین دانشجویان دختر و پسر از لحاظ سبک فرزندپروری مقتدرانه، راهبردهای شناختی و راهبردهای خودتنظیمی تفاوت معنی‌داری وجود دارد. اما بین دانشجویان گروه‌های آموزشی مختلف فقط از لحاظ راهبردهای خودتنظیمی تفاوت معنی‌دار بود. باید از نتایج این تحقیق والدین را آگاه نمود و سبک صحیح فرزندپروری را به صورت جزو، کارگاه آموزشی، جلسات خاص و غیره به آن‌ها آموخت داد.

واژگان کلیدی: راهبردهای یادگیری خودتنظیمی، راهبردهای شناختی، سبک‌های فرزندپروری.

چکیده

در چند دهه اخیر، ایجاد و پرورش مهارت‌های یادگیری خودتنظیمی در دانشجویان به یکی از اهداف آموزشی تبدیل شده است. بتایرین هدف پژوهش حاضر، بررسی رابطه ادراک از سبک‌های فرزندپروری با راهبردهای یادگیری خودتنظیمی دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد بود. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد بودند. از جامعه آماری مذکور نمونه‌ای به حجم 352 نفر (30 درصد مرد و 70 درصد زن) به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای نسبی انتخاب شد. ابزارهای مورد استفاده مقیاس، سبک‌های فرزندپروری با مریند و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی بودند. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها علاوه بر شاخص‌های آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار)، از روش‌های آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون، رگرسیون چندگانه، تحلیل واریانس چندمتغیره) نیز استفاده شد. نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که سبک فرزندپروری

1. استادیار روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه لرستان hveiskaramai86@yahoo.com

2. دانشجوی دکترای رشته روان‌شناسی تربیتی دانشگاه لرستان sabzian1989@yahoo.com

3. کارشناس ارشد روان‌شناسی، گروه روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی

4. دانشجوی دکترای رشته روان‌شناسی تربیتی دانشگاه لرستان (*نویسنده مسؤول) hoshanggaravand@gmail.com

مقدمه

می‌کنند (Linenbrink, & Pintrich⁹, 2002). نظریه شناختی اجتماعی بندورا (1986) برای رشد مدل یادگیری خودتنظیمی چهارچوب نظری مناسبی فراهم کرد که بر اساس آن در هر فرد عامل‌های بافتی و رفتاری فرست لازم را، برای کنترل یادگیری دانش‌آموز فراهم می‌کنند (به نقل از Nikos & George¹⁰, 2005). به اعتقاد پتریج مهم‌ترین راهبردهای یادگیری خود-تنظیمی عبارتند از راهبردهای شناختی¹¹، فراشناختی¹² و مدیریت منابع¹³ (پتریج، 2004). راهبردهای شناختی به هرگونه رفتار، اندیشه یا عمل که هدف آن کمک به فرآگیری، سازماندهی و ذخیره‌سازی دانش و سهولت بهره‌برداری از آن‌ها در آینده است، اطلاق می‌شود (سیف، 1389). راهبردهای فراشناختی نظارتی هستند و در نظارت بر راهبردهای شناختی و هدایت آن‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند. راهبردهای خود-تنظیمی را می‌توان در سه دسته مورد استفاده قرار داد:

- 1- راهبردهای برنامه‌ریزی²- راهبردهای نظارت و کنترل
- 3- راهبردهای نظم‌دهی. راهبردهای مدیریت منابع راهبردهای تسهیل کننده‌اند و یادگیرندگان از آن‌ها معمولاً برای کنترل و اداره محیط مطالعه و کمک گرفتن از افراد دیگر مثل معلمان، همسالان، منابع وغیره استفاده می‌کنند (پتریج، 2004).

تعیین کننده‌های یادگیری خودنظم‌جویی به سه دسته تقسیم می‌شوند: تعیین کننده‌های شخصی (نهان)، تعیین کننده‌های رفتاری و تعیین کننده‌های محیطی. پنج نوع تعیین کننده شخصی را می‌توان نام برد. علاوه بر باورهای خودکارآمدی، دانش پایه، فرایندهای فراشناختی، اهداف و عاطفه جزء تعیین کننده‌های شخصی‌اند. در زمینه تعیین کننده‌های رفتاری در یادگیری خودنظم‌جویی، سه دسته عمدۀ شناخته شده‌اند. مشاهده خود، خودداوری و خودواکنشی. با

در دنیای امروز، به دلیل پیشرفت سریع علم و تکنولوژی، پیچیدگی دستیابی به اطلاعات، رویکردهای نوینی را در زمینه مدیریت اطلاعات ایجاد کرده است. در همین راستا طرح نیازهای جدید در ارتباط با مهارت‌های یادگیرندگان برای یادگیری مؤثرتر، حجم زیادی از تحقیقات را به خود اختصاص داده است. بنابراین مفهوم خودتنظیمی در 30 سال گذشته به منظور برآوردن این نیازها مطرح شده است (دانیس¹ و همکاران، 2008). زیرا من² واضح «مدل شناختی - اجتماعی خودتنظیمی»³ که از نظریه شناختی - اجتماعی⁴ بندورا⁵ تأثیر پذیرفته است، خودتنظیمی را مشارکت فراشناختی، انگیزشی و رفتاری افراد در فرایند یادگیری خود تعریف می‌کند. او معتقد است که افاده تفکر، هیجان و رفتارهای ایشان را از راه خودنظم‌بخشی کنترل می‌کنند و به این ترتیب به اکتساب دانش نایل می‌آیند (افروز و همکاران، 1386). مفهوم یادگیری خودتنظیمی، فرایند فعالی است که طی آن دانش‌آموز با تعیین اهدافی که یادگیری او را جهت می‌دهد، در تلاش است تا شناخت‌ها، انگیزش و رفتارهای خود را برای دستیابی به اهداف مذکور، نظارت، تنظیم و کنترل کند (لنز و وانستین کیست، 2008؛ به نقل از وال⁶ و همکاران، 2009). این مفهوم یادگیرندگانی را توصیف می‌کند که مهارت‌محورند و تمایل بسیار به فهم بهتر فرایندهای یادگیری خود دارند (زیمرمن، 1990؛ به نقل از شو⁸، 2008).

چهارچوب اصلی این نظریه بر این اساس استوار است که دانش‌آموزان چگونه از نظر باورهای فراشناختی انگیزشی و رفتاری، یادگیری خود را تنظیم

-
1. Dignath
  2. Zimmerman
  3. Social- Cognitive Model of Self-Regulation
  4. Social-Cognitive Theory
  5. Bandura
  6. Lens & Vansteenkiste
  7. Valle
  8. Xu

9. Linen brink, & Pintrich
10. Nikos & George
11. cognitive strategies
12. metacognitive strategies
13. references management

اجتماعی برقرار می‌کند، تأثیر می‌گذارد، بنابراین تأثیر خانواده بر خودتنظیمی فرزندان امری بدیهی است (حیدری، 1384؛ به نقل از فلاحتی و مکوندی، 1392). هر خانواده‌ای شیوه‌ای خاص را در تربیت فردی و اجتماعی فرزندان خویش به کار می‌گیرد. این شیوه‌ها که شیوه‌های فرزندپروری نامیده می‌شوند که متأثر از عوامل مختلف از جمله عوامل فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و ... می‌باشد (هارדי و جادیک¹، 2008). مایز و پتیت² (1997) سبک‌های فرزندپروری را این‌گونه تعریف کرده‌اند. مجموعه‌ای از رفتارها که تعیین‌کننده ارتباطات مقابله‌والد – فرزند در موقعیت‌های متفاوت و گسترشده است و این‌گونه فرض می‌شود که موجب ایجاد یک فضای تعامل گسترشده می‌گردد. سبک‌های فرزندپروری «ترکیبی از رفتارهای والدین است که در موقعیت‌های گسترشده‌ای روی می‌دهند و جو فرزندپروری بادوامی را به وجود می‌آورند» (برکلورا، 1387). بامریند³ در مطالعات خود سه ویژگی را آشکار می‌سازد که روش مؤثر را از روش‌های نه چندان غیرمؤثر فرزندپروری جدا می‌سازد این سه ویژگی عبارتند از: 1) پذیرش و روابط نزدیک (2) کنترل و (3) استقلال دادن. از تعامل این سه ویژگی بامریند (1991) سه سبک فرزندپروری مستبد، مقید و سهل‌گیر را مشخص کرد. بر اساس نظریه بامریند سبک‌های فرزند پروری به عنوان واسطه بین متغیرهای هنجاری آنان و جامعه‌پذیری کودکانشان عمل می‌کند. سبک‌های فرزندپروری هم دارای نقش حمایتی و هم غیر حمایتی هستند که البته پیامد به کارگیری هریک از آن‌ها بر تحول کودک متفاوت است. بامریند (1971) بیان می‌کند که والدین دیکتاتور، روابط سرد همراه با کنترل زیاد را بر فرزندان خود اعمال می‌کنند. والدین مقید کنترل خود را همراه با روابط گرم و پاسخ‌گویی بر فرزندان خود دارند. در حالی که والدین سهل‌گیر انتظارات اندکی از فرزندان خود داشته و هیچ‌گونه کنترل و پاسخ‌گویی

آنکه این سه طبقه تحت تأثیر فرایندهای شخصی (پنهان) مختلفی هستند، به این دلیل که قابل مشاهده و قابل آموزش هستند، به عنوان تأثیرات رفتاری در نظر گرفته شده‌اند. دسته سوم از تعیین‌کننده‌های یادگیری خودنظم‌جویی یعنی تأثیرات محیطی را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد. یکی تأثیرات بافت فیزیکی و دیگری تأثیرات بافت اجتماعی. در بافت فیزیکی تجربه عملی و بازخورد حاصل از عمل یکی از عوامل مؤثر در خودنظم‌جویی است. بافت اجتماعی از طریق مدل‌سازی و ترغیب کلامی می‌تواند بر یادگیری خودنظم‌جویی اثرگذار باشد (زیمرمن، 1989). البته باید در نظر داشت که سه گروه تعیین‌کننده‌های خودنظم‌جویی مذکور، متقابلاً به هم مربوط‌اند. به نظر زیمرمن (1996) این تعیین‌کننده‌های متعامل، در تقویت یا طراحی تأثیرات دو سویه به صورت قرینه عمل نمی‌کنند. مثلاً ممکن است عوامل مؤثر محیطی در موقعیت‌های معین یا حالات ویژه تعامل با عوامل رفتاری، از عوامل مؤثر شخصی یا رفتاری قوی‌تر باشند. مثلاً مدارسی که شدیداً انطباطی هستند، از بسیاری اشکال خودنظم‌جویی، مثل طراحی و نقشه‌کشی و خودتشویقی دانش‌آموزان جلوگیری می‌کنند. با توجه به اظهارات زیمرمن در زمینه عوامل مؤثر بر یادگیری خودنظم‌جویی سبک‌های فرزندپروری می‌تواند یکی از پیش‌بین‌ها یا شاخص‌های برجسته این یادگیری باشد، به‌طوری که والدینی که سبک فرزندپروری مستبدانه دارند از اشکال خودنظم‌یابی فرزندان جلوگیری به عمل می‌آورند. از این‌رو، برای مدت‌های طولانی رابطه بین سبک‌های فرزندپروری و نتایج بعدی رشد روی کودکان و نوجوانان، موضوع مورد علاقه محققان به شمار می‌رفت. در سراسر تاریخ بشر، خانواده همیشه عامل اجتماعی کردن فرزندان بوده است. پس از تولد کودک، خانواده برای یک دوره زمانی طولانی، تنها گروهی است که با کودک تماس گسترشده‌ای دارد. به همین دلیل، خانواده نقش عمدتی در شکل‌گیری رویکردها، ارزش‌ها و باورهای کودک به عهده دارد و بر نوع روابطی که او با عوامل و نهادهای دیگر

1. Hardy & Jaedicke

2. Mize, & pettit

3. Baumrind

است (جورج⁸، 2004). به نظر می‌رسد که شماری از خصوصیات سبک‌های فرزندپروری در نتایج بعدی رشد بر روی افراد تأثیر دارد (استرنبرگ⁹، 1994). بنابراین تحقیقاتی به بررسی رابطه شیوه‌های فرزندپروری والدین و خودتنظیمی دانشآموزان پرداخته‌اند. در این میان پژوهش‌های مورد بررسی قرار گرفت که از نظر مفهومی به مفاهیم پژوهش حاضر نزدیک‌ترند. به همین منظور می‌توان به پژوهش‌های استیلر و رایان (1992)، گرونلیک و اسلوویاسک (1994)، کارمن و همکاران (2006)، کارشکی (1387)، نیمیک و همکاران (2006)، آبار، کارترا و وینسلر (2009)، آلویرا و همکاران (2009) اشاره کرد که در آن‌ها تأثیر سبک فرزندپروری والدین بر خودتنظیمی فرزندان سنجیده شده است که در ادامه به بیان این تحقیقات پرداخته می‌شود. استیلر و رایان (به نقل از گونزالز و همکاران، 2005) در 1992 تحقیقی که بر روی 389 دانشآموز پایه هفتم و 357 دانشآموز پایه هشتم انجام دادند، به بررسی رابطه ادراک درگیری و حمایت والدین از خودمنتخاراتی با ادراک کنترل، ادراک شایستگی و خودتنظیمی دانشآموزان پرداختند. در این پژوهش همبستگی ادراک حمایت والدین از خودمنتختاری و درگیری والدین با خود تنظیمی دانشآموزان مثبت و معنا دار بود. کارمن و همکاران (2006) به منظور بررسی قدرت رابطه بین رفتارهای والدین (کنترل مثبت، کنترل منفی و پاسخ‌گویی) و خودتنظیمی در کودکان پیش‌دبستانی، روی 41 مطالعه فراتحلیل انجام دادند. بین خودتنظیمی و پاسخ‌گویی، رابطه معنی‌دار وجود نداشت. دوام رابطه بین رفتارهای والدین و خودتنظیمی با توجه به مفاهیم مختلف خودتنظیمی متغیر بود؛ بین کنترل مثبت و منفی و پذیرش کودک ارتباط معنی‌دار و با بازداری و کنترل عاطفه ارتباط معنی‌دار وجود نداشت. والدین و تجارب فرزندپروری آن‌ها نقش مهمی در ادراکات محیطی

هم نسبت به آنان ندارند. والدین دیکتاتور اغلب فرزندان خود را تحقیر می‌کنند و در مورد تنبیه به کار گرفته شده هیچ گونه توضیحی نمی‌دهند و اجرای تادیب‌های قوی، سبب اختلال در پردازش کودکان نسبت به پیام‌ها و صحبت‌های والدین و دیگران می‌شود و آنان در ترس دائم به سر می‌برند (باورب¹، 2000). لاپل و تامپسون² (2002). والدین مقندر در حالی که روش‌های کنترلی را بر فرزندان خود اعمال می‌کنند، در مورد انجام آن توضیح می‌دهند و همچنین روش‌های تقویتی را برای تغییر رفتار کودکان خود به کار می‌گیرند. در این سبک مجموعه‌ای از حمایت اجتماعی، ارتباط دوسویه، پذیرنده‌گی، پاسخ‌گویی، شکیبایی و خشنودی نسبت به فرزندان دیده می‌شود (یامریند، 1971، گرول نیک و رایان³، 1989، کوریدو، وارنر و ایبرگ⁴، 2002). کودکان والدین مقندر سطوح بالاتری از خودمنتختاری دارند و از صلاحیت‌های اجتماعی بیشتری نسبت به دیگران برخوردار هستند و پرخاشگری کمتری از خود نشان می‌دهند (دمتروویچ و باورمن⁵، 2001). والدین سهل‌گیر هیچ گونه کنترلی بر روی کودکان خود ندارند و این کودکان کمترین میزان اعتماد به نفس، کنچکاوی و خود کنترلی را در هر گروهی از خودشان نشان می‌دهند و در کنترل تکانه و تشخیص ارزش‌ها از صدارزش‌ها مشکل دارند (لامبورن و همکاران⁶، 1991؛ برن اشتاین⁷، 2002). سبک فرزندپروری مقندرانه دارای سه بعد یا مؤلفه ارتباطی (حمایتگر یا پذیرا)، نظم (کنترل) و خود مختاری (مشارکت آزادانه) است. سبک والدینی مستبد نیز دارای سه مؤلفه اجبار فیزیکی، خصوصی کلامی، تنبیه‌ی و توضیحی است. سرانجام سبک فرزندپروری سهل‌گیر دارای یک مؤلفه بی‌توجهی

-
1. Barber
  2. Laible, & Thompson
  3. Grolenick, & Ryan
  4. Querido, Warner, & Eeberg
  5. Domitrovich, & Bierman
  6. Lamborn
  7. Bornstein

اقتدارگرایانه والدین و پیشرفت تحصیلی فرزندان رابطه مثبت به دست آوردند. پژوهش‌های مشابه نیز رابطه روش‌های فرزندپروری کنترل‌کننده را با هدف‌های پیشرفت و رفتارهای تحصیلی نشان داده‌اند (داچسن و راتلر³, 2010؛ فلچر، شیم و ونگ⁴, 2012؛ موorman و پومرانتز⁵, 2008). با توجه به پیشینه پژوهشی که بر نقش عوامل مختلف مؤثر در راهبردهای یادگیری خودتنظیمی اشاره داشته‌اند و لزوم شناسایی عوامل مختلف مؤثر بر این مفهوم و همچنین ایجاد و پرورش مهارت‌های یادگیری خودتنظیمی به عنوان یکی از اهداف آموزشی پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین سبک‌های فرزندپروری با راهبردهای یادگیری خودتنظیمی دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد انجام شد. در توجیه ضرورت پژوهش، ذکر این نکته کافی به نظر می‌رسد که توجه بیشتر به مسئله راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و برخورد کارشناسانه می‌تواند گامی در جهت حل مسئله‌های آموزشی یادگیرندگان در سطوح مختلف تحصیلی باشد. بدین سان، مسئله پژوهش حاضر این است که آیا بین سبک‌های فرزندپروری و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی رابطه وجود دارد؟ آیا از طریق سبک‌های فرزندپروری می‌توان راهبردهای یادگیری خودتنظیمی دانشجویان را پیش‌بینی کرد؟ آیا بین سبک‌های فرزندپروری و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی بر حسب جنسیت تفاوت معنی‌داری وجود دارد؟ آیا بین سبک‌های فرزندپروری و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی بر حسب گروه آموزشی تفاوت معنی‌داری وجود دارد؟

روش

بررسی حاضر یک پژوهش توصیفی و از نوع مطالعات زمینه‌یابی است که در قالب آن میزان رابطه

افراد دارد و این ادراکات به نوبه خود نقش مهمی در باورهای انگیزشی و خودتنظیمی افراد بر جای می‌گذارد (کارشکی، 1387). نیمک و همکاران (2006) در دو تحقیق به بررسی روابط میان حمایت دریافت شده از سوی والدین برای رفع نیازها، خودتنظیمی نوجوانان آن‌ها برای تحصیلات و بهزیستی نوجوانان پرداختند. مطالعه اول نشان داد که حمایت والدین برای رفع نیازهای بهزیستی نوجوانان را پیش‌بینی می‌کند و این در مادرها قوی‌تر بود. مطالعه دوم خودتنظیمی خودکار را یک عامل میانجی بسیار مهم در رابطه با حمایت والدین و بهزیستی نوجوانان تلقی کرد. آبار، کارتر و وینسلر (2009) نشان می‌دهند که سبک فرزندپروری قاطعانه رابطه خوبی با سطح بالای عملکرد تحصیلی و مهارت‌های مطالعه دارد. گرونلیک و اسلو و یاسک 1994 (به نقل از گونزالو و همکاران، 2005) در تحقیقی که بر روی 302 دانش‌آموز پایه ششم، هفتم و هشتم انجام دادند به این نتیجه رسیدند که همبستگی معنی‌داری بین درگیری مادر و خودتنظیمی دانش‌آموزان ($r=0.17$) و ادراک شایستگی ($r=0.28$) وجود دارد. میزان این همبستگی برای درگیری پدر به ترتیب ($r=0.30$) و ($r=0.23$) به دست آمد. پذیرش والدین، دادن فرصت انتخاب، تنوع تکالیف، داشتن تجارب تبحری، درگیری والدین و حمایت آن‌ها از خودمنختاری کودکان نقش مهم و تعیین‌کننده‌ای در خودکارآمدی افراد دارد (خرازی و کارشکی، 1388، به نقل از شانک و پاجیرز، 1996).

ایلی (2003) در تحقیقی به این نتیجه که رسید فقط حمایت از خودمنختاری مادر، نه والدین، با خود تنظیمی رابطه معنی‌دار دارد. کازمی¹ و همکاران (2011) بر نقش والدین به ویژه پدر در پرورش و پیشرفت تحصیلی فرزندان تأکید کردند. پونگ، جانستون و چن² (2010)، نیز در مطالعه‌ای بین سبک فرزندپروری آمرانه والدین و پیشرفت تحصیلی فرزندان، رابطه منفی و بین سبک فرزندپروری

3. Duchesne & Ratelle,
4. Fletcher, Shim & Wang
5. Moorman & Pomerantz,

پژوهش در یادگیری آموزشگاهی

سال دوم / شماره پنجم

Vol. 2- No.5 / Summer 2014

1. Kazmi
2. Pong, Johnston & Chen

1. پرسشنامه سبک‌های فرزندپروری با مریند (1967). پرسشنامه سبک‌های فرزندپروری توسط با مریند در سال 1967 ساخته شد. این پرسشنامه شامل 30 ماده یعنی 10 ماده برای هریک از شیوه‌های

بین اندازه متغیرهای مورد نظر به کمک روش‌های آماری مورد بررسی قرار گرفته است. اطلاعات لازم برای این پژوهش نیز از طریق انجام عملیات میدانی (اجرای پرسشنامه و رجوع به نشریات و منابع علمی

جدول 1. جامعه آماری و تعداد نمونه‌های پژوهش (منبع: اطلاعات و آمار دانشگاه فردوسی مشهد)

تعداد نمونه (نفر)			جمعیت (نفر)			طبقات جامعه (دانشکده)	گروه‌های تحصیلی
جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن		
57	11	46	2002	373	1629	علوم انسانی و تربیت بدنه	علوم انسانی و تربیت بدنه
28	4	24	1011	121	890		
8	4	4	260	124	136		
37	7	30	1352	200	1152		
37	10	27	1367	363	1004		
19	6	13	664	174	490		
24	7	17	906	259	647		
37	14	23	1350	499	851	فنی - مهندسی	فنی - مهندسی
10	4	6	324	91	233		
12	5	7	429	126	303		
83	55	28	3003	2014	989		
352	127	225	12668	4344	8324		
جمع							

فرزندهای سهل‌گیرانه، مستبدانه و قاطعانه است. مقیاس این ابزار 5 درجه‌ای است (از 1 کاملاً مخالفم تا 5 کاملاً موافقم). حداقل و حداکثر نمره قابل کسب از این پرسشنامه 30 و 150 است. میزان اعتبار این مقیاس در تحقیق اسنفتیاری (1370)، برای شیوه‌های فرزندپروری سهل‌گیرانه، مستبدانه و قاطعانه به ترتیب، 0/69 و 0/73 به دست آمد (به نقل از توزنده‌جانی، توکلی‌زاده و لکزیان، 1390). با مریند میزان اعتبار این پرسشنامه را با روش بازآزمایی برای شیوه‌های فرزندپروری سهل‌گیرانه، مستبدانه و قاطعانه به ترتیب، 0/81 و 0/85 و 0/92 گزارش نمود. وی همچنین در مورد میزان اعتبار پرسشنامه گزارش نمود که مستبد بودن مادر با سهل‌گیری (0/50) و اقتدار منطقی او (0/52) رابطه معکوس دارد. در پژوهشی که توسط رئیسی (1383)، به نقل از توزنده‌جانی، توکلی‌زاده و لکزیان، (1390) انجام شد، اعتبار آزمون برای نمونه‌ای از مادران به شیوه باز آزمایی به ترتیب برای شیوه‌های فرزندپروری سهل‌گیرانه، مستبدانه و قاطعانه 0/77 و 0/69 و 0/73 گزارش شد. همچنین در پژوهش حاضر ضریب آلفای

معتبر) گردآوری شده است. جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه دانشجویان کارشناسی دانشگاه فردوسی مشهد در سال تحصیلی 1390-91 بود که تعداد آن‌ها در کل 12668 نفر است. در این پژوهش با توجه به در دسترس نبودن واریانس جامعه محققان به اجرای مقدماتی پرسشنامه بر روی 30 دانشجوی کارشناسی به صورت تصادفی پرداخته شد و واریانس نمونه محاسبه گردید. سپس حجم نمونه با ضریب اطمینان 0/95 با استفاده از فرمول کوکران 352 نفر برآورد گردید. بنابراین نمونه آماری این مطالعه شامل 352 نفر از دانشجویان دختر و پسر رشته‌های کارشناسی دانشگاه فردوسی مشهد است که در هنگام اجرای پرسشنامه‌های این تحقیق (سال تحصیلی 91-90) در سال اول الی سال چهارم رشته‌های مربوطه مشغول به تحصیلی بودند. برای انتخاب آزمودنی‌های این تحقیق از روش نمونه‌گیری تصادفی خوش‌های (با رعایت حجم طبقات بر حسب دانشکده و جنسیت) استفاده شد که در قالب جدول پایین نشان داده شده است.

ابزارهای پژوهش

بررسی کرد که نتایج آلفای کرانباخ برای راهبردهای شناختی و فراشناختی را به ترتیب $0/64$ و $0/68$ به دست آورد. همچنین البرزی و سامانی (1378) برای به دست آوردن اعتبار این پرسشنامه از روش بازآزمایی استفاده کردند که ضریب اعتبار $0/76$ به دست آوردند. همچنین در پژوهش حاضر برای احراز پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرانباخ استفاده شد که نتایج آن برای خردمند مؤلفه کاربرد راهبرد شناختی $0/84$ و برای خردمند مؤلفه خودتنظیمی $0/81$ به دست آمد.

در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از شاخص‌های آمار توصیفی (میانگین، انحراف معیار) و روش‌های آمار استنباطی (همبستگی پیرسون، رگرسیون، آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره) استفاده شد. و برای تحلیل داده‌های فوق از نرم افزار spss نسخه 18 استفاده کردیم.

شایان ذکر است که در این پژوهش ادراک دانشجویان از سبک فرزندپروری والدینشان مد نظر بوده است.

یافته‌ها

آیا بین سبک‌های فرزندپروری و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی رابطه وجود دارد؟ برای بررسی رابطه سبک‌های فرزندپروری و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی دانشجویان از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن در قالب جدول 1 نشان داده شده است.

کرانباخ برای سبک فرزندپروری مستبدانه، سهل گیرانه و مقتدرانه به ترتیب برابر $0/72$, $0/79$, $0/83$ به دست آمد.

2. پرسشنامه راهبردهای انگیزشی یادگیری (MSLQ): پرسشنامه یادگیری خودتنظیمی استفاده شده در این پژوهش بخشی از پرسشنامه راهبردهای انگیزشی یادگیری (MSLQ) است که به وسیله پتریچ و دیگروت (1990) ساخته شده است. کل این پرسشنامه دارای 44 سوال است که 22 تای آنها مربوط به یادگیری خودتنظیمی است. خرده مقیاس‌های باورهای انگیزشی MSLQ (خودکارآمدی، ارزش درونی و اضطراب امتحان) در این پرسشنامه مدنظر ما نبود و به کار برده نشد. خودتنظیمی در این پرسشنامه دارای دو خرده‌مقیاس کاربرد راهبرد شناختی و خودتنظیمی (مدیریت منابع و فراشناخت با هم) است. خرده‌مقیاس کاربرد راهبرد شناختی دارای 13 سوال است ضریب همسانی درونی در مرجع اصلی برای این خرده‌مقیاس $0/83$ گزارش شده است. خرده‌مقیاس خودتنظیمی (مدیریت منابع و فراشناخت با هم) دارای 9 سوال است که ضریب همسانی درونی در مرجع اصلی برای این خرده‌مقیاس $0/74$ گزارش شده است. در نمره‌گذاری سوالات 13-15-19 و 20 بر عکس نمره‌گذاری می‌شود. پس از آن هر آزمودنی در هر خرده‌مقیاس یک نمره خواهد داشت که با جمع نمره او در سوالات مختلف به دست می‌آید. نمره کل خودتنظیمی هم از جمع این دو نمره به دست می‌آید. اعتبار این آزمون را حسینی نسب و رامشه (1379) با استفاده از روش تحلیل عاملی

جدول 1. میانگین، انحراف معیار و همبستگی بین سبک‌های فرزندپروری با راهبردهای یادگیری

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	1	2	3	4	5
1. سبک فرزندپروری مستبدانه	12/65	6/25					
2. سبک فرزندپروری سهل گیرانه	17/32	5/26	1				
3. سبک فرزندپروری مقتدرانه	30/11	6/04	-0/39**	1			
4. راهبردهای شناختی	67/36	11/77	-0/15**	0/19**	1		
5. راهبردهای خودتنظیمی	37/88	7/02	-0/09*	0/03	0/35**	1	
							0/47**

همبستگی در سطح $0/01$ همبستگی در سطح $0/05$

88 فصلنامه پژوهش در یادگیری آموزشگاهی، سال دوم، شماره پنجم، تابستان 93
جدول 2. نتایج مربوط به تحلیل رگرسیون چندگانه راهبردهای خودتنظیمی

مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F معنی داری
رگرسیون خطی	847/45	3	282/48	0/001 5/96
	16479/54	348	47/35	
	17326/99	351		کل

دانشجویان را پیش‌بینی کرد از ضریب رگرسیون چندگانه استفاده شد.

نتایج جدول شماره 2 نیز نشان می‌دهد که سبک‌های فرزندپروری می‌توانند راهبردهای یادگیری خودتنظیمی دانشجویان را پیش‌بینی نمایند ($F_{(348,3)}=5/96$, $p=0/001$) ($R^2=0/04$). می‌دهد که مجذور ضریب همبستگی برابر است این مسئله بیانگر آن است که متغیرهای پیش‌بین، می‌توانند 4 درصد از تغییرات متغیر ملاک (راهبردهای یادگیری خودتنظیمی) را تبیین کنند. ضرایب رگرسیون

جدول 1 میانگین، انحراف معیار و همبستگی بین ادراک از سبک‌های فرزندپروری والدین با راهبردهای یادگیری دانشجویان را نشان می‌دهد. با توجه به جدول 1 مشاهده می‌شود میانگین و انحراف معیار سبک فرزندپروری مستبدانه ($25/65\pm6/12$), سهل‌گیرانه ($17/32\pm5/26$) و مقدرانه ($30/11\pm6/04$) می‌باشد همچنین میانگین و انحراف معیار راهبردهای شناختی ($67/36\pm11/77$) و راهبردهای خودتنظیمی ($37/88\pm7/02$) می‌باشد. نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که بین سبک فرزندپروری مستبدانه

جدول 3. نتایج مربوط به تحلیل رگرسیون چندگانه جهت پیش‌بینی خودتنظیمی بر اساس سبک‌های فرزندپروری

متغیر	سبک فرزندپروری مستبدانه	سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه	سبک فرزندپروری مقدرانه	ضرایب غیر استاندارد	t معنی داری	B خطای استاندارد	ضرایب استاندارد	t معنی داری
عدد ثابت								
1- سبک فرزندپروری مستبدانه				29/96	11/87	2/52		0/000
2- سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه				-0/01	-0/28	0/06		0/78
3- سبک فرزندپروری مقدرانه				0/06	0/89	0/07		0/37
				0/23	3/42	0/20		0/001

استاندارد شده نیز نشان دادند که از بین سبک‌های فرزندپروری، سبک مقدرانه با ضریب بتای ($0/20$) می‌تواند به طور مثبت پیش‌بین خوبی برای راهبردهای یادگیری خودتنظیمی باشد ($t=3/42$, $p<0/01$).

آیا از طریق سبک‌های فرزندپروری می‌توان راهبردهای شناختی دانشجویان را پیش‌بینی کرد؟ برای بررسی اینکه آیا از طریق سبک‌های فرزندپروری می‌توان راهبردهای شناختی دانشجویان را پیش‌بینی کرد از ضریب رگرسیون چندگانه استفاده شد.

نتایج جدول شماره 2 نیز نشان می‌دهد که سبک‌های فرزندپروری می‌توانند راهبردهای یادگیری شناختی دانشجویان را پیش‌بینی نمایند

و مقدرانه رابطه معکوس و معنی دار و همچنین سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه با سبک فرزندپروری مستبدانه و مقدرانه رابطه مثبت و معنی داری داشت. همچنین سبک‌های فرزندپروری مستبدانه با راهبردهای شناختی و خودتنظیمی دارای رابطه منفی و معنی داری بود اما بین سبک فرزندپروری مقدرانه با راهبردهای شناختی و فراشناختی رابطه مثبت و معنی داری مشاهده شد.

آیا از طریق سبک‌های فرزندپروری می‌توان راهبردهای یادگیری خودتنظیمی دانشجویان را پیش‌بینی کرد؟

برای بررسی اینکه آیا از طریق سبک‌های فرزندپروری می‌توان راهبردهای یادگیری خودتنظیمی

حسنعلی ویسکرمی و همکاران: بررسی رابطه بین ادراک از سبک‌های فرزندپروری با راهبردهای یادگیری خودتنظیمی... 89

می‌توانند 4 درصد از تغییرات متغیر ملاک (راهبردهای یادگیری شناختی) را تبیین کنند.

$F_{(347,3)} = 16/83, p=0/001$

می‌دهد که مجدول ضریب همبستگی برابر $R^2 = 0/12$

است این مسئله بیانگر آن است که متغیرهای پیش‌بین

جدول 4. نتایج مربوط به تحلیل رگرسیون چندگانه راهبردهای شناختی

مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	معنی داری
رگرسیون خطأ	6161/34	3	2053/78	16/83	0/000
	42355/71	347	122/06		
	48517/05	350			

خوبی برای راهبردهای یادگیری شناختی باشد $(t = 6/40, p = 0/001)$.

ضرایب رگرسیون استاندارد شده نیز نشان دادند

که از بین سبک‌های فرزندپروری، سبک مقتردانه با

ضریب بتای $(0/36)$ می‌تواند به طور مثبتی پیش‌بین

جدول 5. نتایج مربوط به تحلیل رگرسیون چندگانه جهت پیش‌بینی راهبردهای شناختی بر اساس سبک‌های

فرزندهای شناختی

معنی داری	t	ضرایب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد		متغیر
		خطای استاندارد	B	پتا	خطای استاندارد	
0/000	11/74		4/06		47/66	عدد ثابت
0/98	-0/03	-0/002	0/10	-0/003		1- سبک فرزندپروری مستبدانه
0/48	-0/71	-0/04	0/12	-0/08		2- سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه
0/000	6/40	0/36	0/11	0/70		3- سبک فرزندپروری مقتردانه

از آزمون‌های تحلیل واریانس چندمتغیره استفاده گردید که نتایج آن در قالب جداول شماره 6 نشان داده شده است.

آیا بین میانگین سبک‌های فرزندپروری و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی بر حسب جنسیت تفاوت معنی‌داری وجود دارد؟

برای مقایسه میانگین سبک‌های فرزندپروری و راهبردهای یادگیری در بین دانشجویان دختر و پسر،

جدول 6. نتایج آزمون تحلیل واریانس چند متغیره (MANOVA) سبک‌های فرزندپروری و راهبردهای یادگیری دانشجویان

متغیرها	جنسیت	میانگین	انحراف معیار	نوع آزمون	مقدار آزمون	آماره F	سطح معنی داری
مستبدانه	دختر	12/48	6/43	اثر پلایی	0/064	4/70	0/000
	پسر	13/08	5/80	لامبادی ویلکز	0/93	4/70	0/000
	دختر	17/19	5/43	اثر هلینگ	0/068	4/70	0/000
	پسر	17/66	4/81	بزرگترین ریشه روی	0/068	4/70	0/000
مقتردانه	دختر	30/77	5/85	-	-	-	-
	پسر	28/46	6/21	-	-	-	-
	دختر	68/79	11/52	-	-	-	-
	پسر	63/77	11/69	-	-	-	-
راهبرهای شناختی	دختر	38/62	7/30	-	-	-	-
	پسر	36	5/90	-	-	-	-
راهبردهای خودتنظیمی	پسر						

آزمون‌های به عمل آمده، برای همه متغیرها کمتر از 0/01 هستند ($\text{sig} < 0/01$)؛ لذا چنین استنباط می‌شود

همان‌طوری که نتایج جدول شماره 6 نشان

می‌دهد، مقادیر به دست آمده برای سطح معنی‌داری

نتایج آن در قالب جدول شماره 7 نشان داده شده اند.

که حداقل در یک مورد از متغیرهای وابسته، بین میانگین‌های نمرات دانشجویان دختر و پسر، تفاوت معنی‌دار وجود دارد که برای بررسی بیشتر، آزمون

جدول ۷. نتایج آزمون تحلیل واریانس یک طرفه (MANOVA) سبک‌های فرزندپروری و راهبردهای یادگیری دانشجویان

مقدار	نوع	میانگین	درجه	مجموع	متغیرها	منبع تغییرات
0/41	F آماره	26/59	آزادی	26/59	سبک فرزندپروری مستبدانه	
0/72	معنی داری	17/35	مریعات	17/35	سبک فرزندپروری سهل گیرانه	بین موردی (بین دو گروه)
0/001		375/98		375/98	سبک فرزندپروری مقترانه	آزمودنی ها)
0/000		1804/11		1804/11	راهبردهای شناختی	
0/001		495/93		495/93	راهبردهای خودتنظیمی	
-	-	39/31	349	13719/88	سبک فرزندپروری مستبدانه	
-	-	27/68	349	9663/41	سبک فرزندپروری سهل گیرانه	
-	-	35/48	349	12385/52	سبک فرزندپروری مقترانه	
-	-	133/84	349	46712/93	راهبردهای شناختی	
-	-	48/22	349	16830/27	راهبردهای خودتنظیمی	
-	-	-	350	13746/48	سبک فرزندپروری مستبدانه	
-	-	-	350	9680/76	سبک فرزندپروری سهل گیرانه	
-	-	-	350	12761/51	سبک فرزندپروری مقترانه	
-	-	-	350	48517/05	راهبردهای شناختی	
-	-	-	350	17326/21	راهبردهای خودتنظیمی	
						درون موردی (خطا)
						کل

خودتنظیمی ($F_{(349,1)}=10/28$, $p=0/001$) تفاوت معنی داری وجود دارد یعنی می‌توان نتیجه گرفت که میزان سیک فرزندپروری مقتدرانه، راهبردهای شناختی و خودتنظیمی دانشجویان دختر پیشتر از دانشجویان

نتایج جدول بالا نشان می دهد که بین دانشجویان دختر و پسر از لحاظ سبک فرزندپروری مقترن‌انه ($F_{(349,1)}=10/59$ $p=0/001$) راهبردهای شناختی ($F_{(349,1)}=13/47$ $p=0/000$) و راهبردهای

جدول 8 . نتایج آزمون تحلیل واریانس چند متغیره (ANOVA) سبک‌های فرزندپروری و راهبردهای پادگیری دانشجویان

متغیرها	گروه آموزشی	میانگین	انحراف معیار	نوع آزمون	مقدار آزمون	آماره F	سطح معنی داری
مستبدانه	علوم انسانی	12/89	6/07	اثر پیلابی	0/046	1/62	0/097
فني - مهندسي	علوم پایه و رياضي	12/04	7/36	لامبادی ویلکر	0/95	1/62	0/096
فني - مهندسي	علوم انسانی	12/45	6/08	اثر هتلینگ	0/047	1/62	0/095
سهول گيرانه	علوم انسانی	17/42	5/13	بزرگترين ريشه روی	0/04	2/72	0/02
مقدرانه	علوم پایه و رياضي	16/62	5/57	-	-	-	-
فني - مهندسي	علوم انسانی	17/46	5/39	-	-	-	-
راهبرهای شناختی	علوم انسانی	30/58	5/64	-	-	-	-
راهبردهای خود تستمي	علوم پایه و رياضي	30/20	6/69	-	-	-	-
فني - مهندسي	علوم انسانی	29/06	6/44	-	-	-	-
راهبردهای	علوم انسانی	67/93	12/36	-	-	-	-
شناختي	علوم پایه و رياضي	68/84	11/53	-	-	-	-
فني - مهندسي	علوم انسانی	65/34	10/36	-	-	-	-
راهبردهای	علوم انسانی	38/54	7/59	-	-	-	-
خود تستمي	علوم پایه و رياضي	38/58	6/51	-	-	-	-
فني - مهندسي	علوم انسانی	36/07	5/61	-	-	-	-

جدول 9. نتایج آزمون تحلیل واریانس یک طرفه (ANOVA) (سبک‌های فرزندپروری و راهبردهای یادگیری دانشجویان)

منبع تغییرات	متغیرها	مجموع	درجه آزادی	مریعات	میانگین	F آماره	معنی داری	سطح
سبک فرزندپروری مستبدانه	سبک فرزندپروری سهل گیرانه	37/52	2	18/76	0/47	0/62	0/47	سبک
سبک فرزندپروری مستبدانه	سبک فرزندپروری مقتدرانه	36/31	2	18/15	0/65	0/52	-	سبک
سبک فرزندپروری مقتدرانه	راهبردهای شناختی	149/78	2	74/89	2/06	0/12	-	سبک
راهبردهای شناختی	راهبردهای خودتنظیمی	560/63	2	280/31	2/03	0/13	-	سبک
راهبردهای خودتنظیمی	سبک فرزندپروری مستبدانه	426/69	2	213/34	4/39	0/013	-	سبک
سبک فرزندپروری مستبدانه	سبک فرزندپروری سهل گیرانه	13708/96	348	0/39	-	-	-	سبک
سبک فرزندپروری سهل گیرانه	سبک فرزندپروری مقتدرانه	9644/45	348	27/71	-	-	-	سبک
سبک فرزندپروری مقتدرانه	راهبردهای شناختی	12611/72	348	36/24	-	-	-	سبک
راهبردهای شناختی	راهبردهای خودتنظیمی	47956/41	348	137/80	-	-	-	سبک
راهبردهای خودتنظیمی	سبک فرزندپروری مستبدانه	16899/51	348	48/56	-	-	-	سبک
سبک فرزندپروری مستبدانه	سبک فرزندپروری سهل گیرانه	13746/48	350	-	-	-	-	سبک
سبک فرزندپروری سهل گیرانه	سبک فرزندپروری مقتدرانه	9680/76	350	-	-	-	-	سبک
سبک فرزندپروری مقتدرانه	راهبردهای شناختی	12761/51	350	-	-	-	-	سبک
راهبردهای شناختی	راهبردهای خودتنظیمی	48517/04	350	-	-	-	-	سبک
راهبردهای خودتنظیمی	کل	17326/21	350	-	-	-	-	سبک

خودتنظیمی ($F_{(348,2)}=4/39$, $p=0/01$) تفاوت

معنی داری وجود دارد که در ادامه نتایج آزمون تعقیبی توکی نشان داد که میزان راهبردهای خودتنظیمی دانشجویان گروه آموزشی علوم انسانی بیشتر از دانشجویان گروه مهندسی می‌باشد ($p=0/001$).

پسر می‌باشد.

آیا بین میانگین سبک‌های فرزندپروری و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی بر حسب گروه آموزشی تفاوت معنی داری وجود دارد؟

برای مقایسه میانگین سبک‌های فرزندپروری و راهبردهای یادگیری در بین دانشجویان گروه‌های آموزشی مختلف، از آزمون‌های تحلیل واریانس چند متغیره استفاده گردید که نتایج آن در قالب جداول شماره 8 نشان داده شده است.

همان‌طوری که نتایج جدول شماره 8 نشان می‌دهد، مقادیر به دست آمده برای سطح معنی داری بزرگترین ریشه روی، برای همه متغیرها کمتر از 0/05 هستند ($\text{sig} < 0/05$ ؛ لذا چنین استنباط می‌شود که حداقل در یک مورد از متغیرهای واپسی، بین میانگین‌های نمرات دانشجویان گروه‌های آموزشی مختلف، تفاوت معنی دار وجود دارد که برای بررسی بیشتر، آزمون تعقیبی تحلیل واریانس یک طرفه اجرا گردیده که نتایج آن در قالب جدول شماره 9 نشان داده شده است.

نتایج جدول بالا نشان داد که بین دانشجویان گروه‌های آموزشی مختلف فقط از لحاظ راهبردهای

نتیجه گیری و بحث
نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که بین سبک فرزندپروری مستبدانه و مقتدرانه رابطه معکوس و معنی دار و همچنین سبک فرزندپروری سهل گیرانه با سبک فرزندپروری مستبدانه و مقتدرانه رابطه مثبت و معنی داری دارد. همچنین بین سبک‌های فرزندپروری مستبدانه با راهبردهای شناختی و خودتنظیمی رابطه منفی و معنی دار و بین سبک‌های فرزندپروری مقتدرانه با راهبردهای شناختی و فراشناختی رابطه مثبت و معنی داری مشاهده شد. از آنجا که برای سبک فرزندپروری ابزارهای متفاوتی وجود دارد و همچنین مؤلفه‌ها در ابزارهای مختلف نام‌گذاری‌های متفاوتی را به خود اختصاص داده‌اند، بنابراین می‌توان بیان داشت که مؤلفه‌های این ابزارها، با وجود نام‌گذاری‌های متفاوت اشتراکات بسیاری با هم دارند. با این تفسیر می‌توان گفت که یافته‌های این

روشی است که والدین ترکیب متعادلی از پذیرش و کنترل را در برخورد با فرزندان به کار بندند لذا پیشنهاد می‌شود نظام تعلیم و تربیت و نظام آموزش خانواده با استفاده از دوره‌های آموزشی کوتاه مدت، خانواده‌ها را در جریان رسالت تربیتی خود قرار دهند و به آن‌ها در برخورد تربیتی سازنده با فرزندانشان یاری رسانند.

همچنین در تبیین این یافته‌ها باید اشاره کرد که، شیوه فرزندپروری و یا مهارت‌های فرزندپروری والدین یک عامل تبیین‌کننده و مؤثر در شکل‌گیری خصوصیات شخصی و آسیب‌شناسی روانی فرزندان ایفا می‌کند. با توجه به نظریه بندورا در مقوله خودتنظیمی و تأکید وی بر عوامل بیرونی و درونی بر رشد خودتنظیمی و در نظر گرفتن والدین به عنوان یک عامل مهم در اجتماعی شدن کودکان و نوجوانان نتایج این تحقیق تأییدی است بر دیدگاه خودتنظیمی بندورا در خصوص عوامل تأثیرگزار بر خودتنظیمی و در انجام مهارت‌های فرزندپروری به عنوان یک عامل مهم و اساسی. همان‌گونه که در تحقیقات مختلف نشان داده شده است (از جمله نظامی، 1388؛ به نقل از فلاحتی و مکوندی، 1392)، نوع رفتار با کودکان و نوجوانان با شیوه‌های فرزند تربیتی مختلف والدین بخصوص سبک مقتدرانه یا آزادمنش بر احساس اعتماد به نفس، امنیت و خودبازرگانی فرزندان تأثیر دارد.

وقتی که والدین به فرزندان خود می‌آموزند که چگونه بر احساسات و هیجانات خود کنترل داشته باشند و این کنترل در نهایت باعث احساس کفایت و شایستگی در فرزندان می‌گردد و در نتیجه باعث می‌گردد که فرزندان کنترل بهتر و مناسبی بر رفتارهای خود و خودتنظیمی داشته باشند. از طرف دیگر وقتی والدین با نوع شیوه فرزندپروری خود در دوران کودکی باعث می‌گردند که کودکان کم نسبت به

پژوهش از لحاظ رابطه ادراک سبک‌های فرزندپروری با راهبردهای یادگیری خودتنظیمی با یافته‌های (استیلر و رایان 1992، به نقل از گونزالز و همکاران، 2005 کارشکی، 1387، نیمک و همکاران، 2006، گرونلیک و اسلو و یاسک 1994، به نقل از گونزالز و همکاران، 2005، آبار، کارت و وینسلر، 2009، ایلی، 2003) هماهنگ و همسو اما با یافته‌های (کارمن و همکاران، 2006) ناهمانگ و ناهمسو می‌باشد. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد که راهبردهای خودتنظیمی از طریق سبک‌های فرزندپروری قابل پیش‌بینی است. با توجه به وزن‌های بتا فقط سبک فرزندپروری مقتدرانه در پیش‌بینی راهبردهای خودتنظیمی سهم قابل ملاحظه دارد. همچنین نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد که راهبردهای شناختی از طریق سبک‌های فرزندپروری قابل پیش‌بینی است که با توجه به وزن‌های بتا فقط سبک فرزندپروری مقتدرانه در پیش‌بینی راهبردهای شناختی سهم قابل ملاحظه‌ای دارد. ولترز (1998)، اعتقاد داشت که شیوه رفتاری والدین بر رفتارهای خودتنظیمی فرزندان تأثیر دارد. بدین معنی که شیوه رفتاری متعادل و متناسب با فرزندان، باعث خودتنظیم‌گری آن‌ها و بر عکس شیوه رفتاری نامتعادل و نامتناسب، آن‌ها را وابسته یا لجام گسیخته با می‌آورد. از جمله دلایلی که برای تبیین این یافته مطرح است، این است که تعامل عاطفی والدین با فرزندان تأثیر قابل توجهی بر رشد مهارت‌های خودتنظیمی فرزندان دارد و از آنجا که والدین اولین معلمان فرزندان هستند و تأثیرپذیری فرزندان در اوایل کودکی از والدین که اولین الگوهای آن‌ها می‌باشند بسیار زیاد است، والدین می‌توانند با اتخاذ رویه‌های صحیح تربیتی در برخورد با فرزندان از تأثیرپذیری خود حداکثر استفاده تربیتی را بکنند. به اعتقاد آیزنبرگ و لوسویا (1997) روش صحیح تربیتی

زمینه ارزش‌گذاری درونی، راهبردهای شناختی و خودتنظیمی اشاره کرده بودند. همچین این یافته که ادراک از سبک فرزندپروری مقتدرانه دانشجویان دختر بیشتر از دانشجویان پسر می‌باشد با نتایج پژوهش لایبل و کارلو¹ (2004) ناهمانگ می‌باشد. لایبل و کارلو (2004) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که پدران در پرورش فرزندان پسر از سبک مقتدر و دریاره فرزندان دختر از سبک مستبد استفاده می‌کنند.

در تبیین این یافته که میزان راهبردهای شناختی و خودتنظیمی دانشجویان دختر بیشتر از دانشجویان پسر می‌باشد می‌توان گفت چنانچه افراد تکلیف ارائه شده را در حیطه جنسیتی خود بدانند، از نحوه عملکرد خود در مقایسه با دیگران در آن حیطه انتظار موقفيت بیشتری خواهند داشت، از آنجا که راهبردهای یادگیری شناختی و خودتنظیمی لازمه موقفيت بیشتر می‌باشد در نتیجه چنین افرادی سعی می‌کنند در مطالعه خود از راهبردهای شناختی و خودتنظیمی بیشتری استفاده کنند و از آنجا که دانشجویان دختر نسبت به دانشجویان پسر تکلیف‌های ارائه شده را بیشتر در حیطه جنسیتی خود می‌دانند، لذا از انتظار موقفيت و راهبردهای یادگیری شناختی و خودتنظیمی بیشتری نسبت به دانشجویان پسر برخوردار خواهند بود. با توجه به اینکه عوامل اجتماعی چون بیکاری تحصیل کرده‌ها یا اشتغال نامناسب با رشته تحصیلی در دانشجویان دختر می‌باشد و همچنین این عوامل باعث کاهش نگرش مثبت به تحصیل و در نتیجه عدم انگیزه برای استفاده از راهبردهای یادگیری شناختی و خودتنظیمی در مطالعه می‌شود، بنابراین طبیعی می‌نماید که دانشجویان پسر از راهبردهای یادگیری شناختی و خودتنظیمی کمتری نسبت به دانشجویان

فعالیت‌ها و مسئولیت‌های روزمره خود احساس کنترل داشته باشند. این مسئله زمینه را برای خودتنظیمی در مراحل بعد بخصوص نوجوانی فراهم می‌آورد.

از آنجا که سبک فرزندپروری مقتدرانه مناسب- ترین روش فرزندپروری است، والدین در این سبک درخواست‌های معقولی برای پختگی فرزندان خود دارند، محبت و صمیمیت از خود نشان می‌دهند، صبورانه به نقطه‌نظرهای فرزندشان گوش می‌کنند، مشارکت در تصمیم‌گیری خانوادگی را ترغیب می‌نمایند، و حقوق فرزندان خود را محترم می- شمارند، فرزندان در چنین خانواده‌هایی شاد و سرحال هستند، در تسلط‌یابی بر تکالیف جدید، اعتماد به نفس دارند و خودگردان هستند (یامریند و بلاک، 1967). از آنجا که یادگیرندگان خودتنظیم فراگیرانی فعال، خودجوش، مسئولیت‌پذیر، خودانضباط، خودگردان و دارای انگیزه بالا هستند، بنابراین با توجه به ویژگی‌های مذکور، طبیعی می‌نماید فرزندان در چنین خانواده‌هایی از راهبردهای شناختی و خودتنظیمی بالایی برخوردار باشند.

نتایج آزمون (MANOVA) نشان داد که بین دانشجویان دختر و پسر از لحاظ سبک فرزندپروری مقتدرانه، راهبردهای شناختی و راهبردهای خودتنظیمی تفاوت معنی‌داری وجود دارد به‌طوری‌که میزان سبک فرزندپروری مقتدرانه، راهبردهای شناختی و خودتنظیمی دانشجویان دختر بیشتر از دانشجویان پسر می‌باشد. این یافته که میزان راهبردهای شناختی و خودتنظیمی دانشجویان دختر بیشتر از دانشجویان پسر می‌باشد با یافته‌های پرویز و شریفی (1390)، حیدری کایدان و آذری (1387)، پتریچ و دی گروت (1990)، آندرمن و یانگ (1994) و لین و هاید (1989) ناهمانگ می‌باشد. این محققان در مطالعات خود به عدم تفاوت بین دانش‌آموزان دختر و پسر در

1. Laibel, D & ,Carlo

پژوهش در یادگیری آموزشگاهی

سال دوم / شماره پنجم

Vol .2- No.5 / Summer 2014

از نقاط قوت این پژوهش می‌توان به نمونه‌گیری مناسب با حجم جامعه، که امکان تعیین یافته‌ها را به پژوهشگران می‌دهد اشاره کرد. از محدودیت‌های این مطالعه می‌توان به کمی بودن روش تحقیق و محدودیت‌های مربوط به این روش، نبود پیشنهاد تجربی در حیطه موضوع پژوهش اشاره کرد. عدم دسترسی مستقیم پژوهشگر به والدین دانشجویان و کسب این اطلاعات از خود دانشجویان از محدودیت‌های دیگر این مطالعه بود.

پیشنهاد می‌شود که اساتید و دست‌اندرکاران آموزشی به ادراکات دانشجویان از سبک‌های فرزندپروری‌شان (خصوصاً در حیطه سبک فرزندپروری مقتدارنه) توجه بسیار داشته باشند، زیرا ادراکات ممکن است راهبردهای یادگیری و انتخاب‌های تحصیلی بعدی دانشجویان را پیش‌بینی کنند. با توجه به اینکه راهبردهای خودتنظیمی و شناختی پایین در زمینه تحصیل می‌تواند باعث افت تحصیلی شود، آگاهی اساتید از نقش سبک‌های فرزندپروری در موقوفیت‌های تحصیلی دانشجویان می‌تواند بسیار سازنده باشد زیرا بخش اعظمی از بهبود راهبردهای یادگیری دانشجویان با توجه به نتایج این پژوهش در گروه سبک فرزندپروری مقتدارنه والدین می‌باشد.

بر اساس نتایج بدست آمده از این پژوهش شایسته است والدین را آگاه نمود و سبک صحیح فرزندپروری را به صورت جزو، کارگاه آموزشی، جلسات خاص و غیره به آن‌ها آموزش داد.

همچنین پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده از روش‌های پژوهش کیفی و آمیخته برای فهم عمیق ادراک از سبک‌های فرزندپروری، با راهبردهای یادگیری، و تفاوت‌های جنسیتی استفاده شود.

دختر استفاده کنند. در تبیین این یافته که میزان ادراک سبک فرزندپروری مقتدارنه در دانشجویان دختر بیشتر از دانشجویان پسر است می‌توان گفت، با توجه به این که دخترها موجوداتی حساس و عاطفی هستند و همچنین نسبت به پسرها دارای برنامه‌ریزی و خودکنترلی بیشتری هستند، و این مسئله که، آن‌ها نسبت به پسرها کمتر از دستورات والدین سریچی می‌کنند باعث شده که والدین سبک فرزندپروری مقتدارنه را نسبت به آن‌ها اعمال کنند.

همچنین نتایج آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره برای آخرین سوال پژوهش نشان داد که بین دانشجویان گروه‌های آموزشی مختلف فقط از لحظه راهبردهای خودتنظیمی تفاوت معنی‌داری وجود دارد که در ادامه نتایج آزمون تعییبی توکی نشان داد که میزان راهبردهای خودتنظیمی دانشجویان گروه آموزشی علوم انسانی بیشتر از دانشجویان گروه مهندسی می‌باشد. این یافته با نتایج پژوهش بهرامی و کارشکی (1390) متفاوت می‌باشد زیرا آن‌ها در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که دانشجویان رشته علوم انسانی نسبت به دانشجویان مهندسی از لحظه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی با هم تفاوت معنی‌داری ندارند. در تبیین این یافته می‌توان گفت از آنجا که دانشجویان علوم انسانی نسبت به دانشجویان مهندسی، در کلاس‌های مربوط به دروس نظری تعامل بیشتری با اساتید خود دارند، و از مباحثه و مشاوره بیشتری در امور درسی برخوردارند، در نتیجه فرستاده بیشتری برای اصلاح راهبردهای یادگیری خود دارند و به تدریج از راهبردهای یادگیری خودتنظیمی بالاتری برخوردار می‌گردند.

- خودکارآمدی و خودنظم‌بخشی در درس ریاضی.
تازه‌های علوم شناختی، سال 10، شماره چهار، 27-38
- حسینی نسب، سید داود؛ رامشه، سید محمد حسین. (1379). بررسی ارتباط بین مؤلفه‌های یادگیری خودنظم‌ده شده با هوش. مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، 15-16، (2-1)، 69-85.
- حیدری کایدان، زیلا؛ آذری، مهران. (1387). رابطه هوش هیجانی و راهبردهای یادگیری زبان انگلیسی با مهارت‌های زبان انگلیسی در دانشجویان، یافته‌های نو در روان‌شناسی، 3 (9)، 114-95.
- خادمی، محسن؛ نوشادی، ناصر. (1385). بررسی رابطه بین جهت‌گیری هدف با خودتنظیمی یادگیری و پیشرفت تحصیلی در دانش‌آموزان دوره پیش‌دانشگاهی شهر شیراز. مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، دوره بیست و پنجم، شماره چهارم (پیاپی 49)، 95-109.
- خرابی، علینقی؛ کارشکی، حسین. (1388). بررسی رابطه مؤلفه‌های ادراک والدین با راهبردهای یادگیری خودتنظیمی. تازه‌های علوم شناختی، سال 11، شماره یک، 55-49.
- خوئی‌نژاد، غلام‌رضاء؛ رجایی، علیرضا؛ محبراد، تکنم. (1386). رابطه سبک‌های فرزندپروری ادراک شده با احساس تنهایی نوجوانان دختر. دانش و پژوهش در روان‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان (اصفهان)، شماره سی و چهارم، 92-75.
- سیف، علی‌اکبر. (1389). روش‌های یادگیری و مطالعه. تهران: نشر دوران.
- صادقی، منصوره‌السادات؛ حیدری، محمود. (1384). بررسی سلسله مراتب نظام ارزشی نوجوانان دانش‌آموز در شیوه‌های فرزندپروری مختلف.

منابع

- افروز، غلامعلی و همکاران. (1386). اثربخشی آموزش مهارت‌های خودنظم‌بخشی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان نایینا. پژوهش در حیطه کودکان استثنایی. شماره 7 (پیاپی 24)، 186-169.
- البرزی، شهلا؛ سامانی، سیامک. (1378). بررسی و مقایسه باورهای انگیزشی و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی برای یادگیری در میان دانش‌آموزان دختر و پسر مقاطع راهنمائی مراکز تیزهوشان شهر شیراز. مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، 15 (1)، 57-69.
- برک؛ لورا. (1387). روان‌شناسی رشد (از للاح تا کودک). ترجمه یحیی سید‌محمدی. تهران: ارسباران.
- بهرامی، مرضیه؛ کارشکی، حسین. (1390). بررسی و مقایسه هوش هیجانی و خودتنظیمی دانشجویان کارشناسی ارشد علوم انسانی و مهندسی. اولین همایش ملی یافته‌های علوم شناختی در تعلیم و تربیت.
- پرویز، کورش؛ شریفی، مسعود. (1390). رابطه راهبردهای شناختی و فراشناختی با میزان موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان شهری و روستایی مقاطع متوسطه، فصلنامه راهبردهای آموزش، دوره 4، شماره 1، 1-6.
- توزنده‌جانی، حسن؛ توکلی‌زاده، جهانشیر؛ لگزیان، زهرا. (1390). اثربخشی شیوه‌های فرزندپروری بر خودکارآمدی و سلامت روان دانشجویان علوم انسانی دانشگاه پیام‌نور و آزاد نیشابور. افق دانش: فصلنامه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی بهداشتی گتاباد، دوره هفده، شماره 2، 49-59.
- حجازی، الهه؛ نقش، زهرا. (1387). الگوی ساختاری رابطه ادراک از ساختار کلاس، اهداف پیشرفت،

- دانشآموزان پایه سوم دبیرستان‌های شهر تهران، پایان‌نامه دکتری، تهران: دانشگاه تهران.
- کارشکی، حسین. (1387). نقش اهداف پیشرفت در مؤلفه‌های یادگیری خودتنظیمی. *تازه‌های علوم شناختی*، سال دهم، شماره سوم، 13-21.
- کجاف، محمدباقر؛ مولوی، حسین؛ شیرازی، علیرضا. (1382). بررسی رابطه باورهای انگیزشی و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی با عملکرد تحصیلی دانشآموزان دبیرستانی. *فصلنامه تازه‌های علوم شناختی*، سال پنجم، شماره یک، 78-65.
- میرزایی، مهشید؛ میترا چهرزاد، مینو؛ یعقوبی، یاسمن. (1388). سبک‌های فرزندپروری والدین شهر رشت. *دوفصلنامه دانشکده‌های پرستاری و مامایی استان گیلان*، سال نوزدهم، شماره 61: 47-33.

- Abar, B., Carter, K. L., & Winsler, A. (2009). The effects of maternal parenting style and religious commitment on self-regulation, academic achievement, and risk behavior among African-American parochial college students. *Journal of adolescence*, 32(2), 259-273.
- Ailly, H. (2003). Children's autonomy and perceived control in learning: A model of motivation and achievement in Taiwan. *Journal of Educational Psychology*: Vol 95: pp. 84-96.
- Anderman, E.M., & Young, A.J. (1994). Motivation and strategy use in science: Individual differences and classroom effects. *Journal of Research in Science Teaching*, 31, 811-831.
- Barber, N. (2000). Why Parents Matter: Parental Investment and Child Outcomes. Nigel Barber. Westport, CT: Bergin & Garvey. 2000. 232 pp. ISBN 0- 89789-725-0. \$27.95 cloth.links .jstor.org/sici? sici=0022-2445(200111)

- فصلنامه خانواده‌پژوهی، سال اول، شماره 3، ص 254-239
- صادقی، منصوره‌السادات؛ مظاہری، علی. (1386). کیفیت ارتباط والد - فرزند پیش‌شرط تربیت دینی فرزندان. *فصلنامه خانواده‌پژوهی*، سال سوم، شماره 9، 490-471.
- فلاحی، مهدی؛ مکوندی، بهنام. (1392). تأثیر آموزش مهارت‌های فرزندپروری به والدین بر خودتنظیمی تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان پسر مقطع راهنمایی شهر تهران. *فصلنامه مددکاری اجتماعی*. 2 (3): 16-8.
- قاسمی اهری، سیدعلی. (1388). رابطه نگرش مذهبی با انگیزش پیشرفت و خودتنظیمی یادگیری در دانشآموزان مقطع کارشناسی ارشد، تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.
- کارشکی، حسین. (1387). نقش الگوهای انگیزشی و ادراکات محیطی در یادگیری خودتنظیمی 63%3A4%3C1202%3AWPMPIA%3E2 .0.CO%3B2-M
- Barrett, D. W., Patock-Peckham, J. A., Hutchinson, G. T., & Nagoshi, C. T. (2005). Cognitive motivation and religious orientation. *Personality and individual differences*, 38(2), 461-474.
- Baumrind, D. (1971). Current pattern of parental authority. *Developmental psychology Monographs*. 4, 1-102.
- Baumrind, D. (1991). The influences of parenting style on adolescent competence and substance use. *Journal of early adolescence*, 11, 56-95.
- Bornstein, M. (2002). *Handbook on Parenting: children and Parenting* (Vol 1). Mahwah NJ. Lawrence Erlbaum Publishers.
- Church, M. A., Elliot, A. J., & Gable, S. (2001). Perception of classroom context, achievement goals, and achievement outcomes. *Journal of Educational Psychology*, 93, 43-54.
- Deci, E. L., Nezlek, J., & Sheinman, L. (1981). Characteristics of the rewarder

- and intrinsic motivation of rewardee. *Journal of Personality and Social Psychology*, 40, 1-10.
- Dignath,C.,Buetner,G., &Langfleldt,H.P. (2008). How can primary school students learn self-regulated learning strategies programmes. *Educational Research review*,3,1-29.
- Domitrovich, C. Bierman, K. (2001). Parenting practices and child social adjustment: Multiple pathways of influence. *Merriall – palmer Quarterly*, 47, 235- 263.
- Duchesne, S., & Ratelle, C. (2010). Parental behaviors and adolescents' achievement goals at the beginning of middle school: Emotional problems as potential mediators. *Journal of Educational Psychology*, 102, 497-507.
- Eccles, J. S., & Wigfield, A. (2002). Motivational beliefs, values and goals. *Annual Review of Psychology*, 53, 109- 132.
- Eisenberg, N., & Losoya, S. (1997). Emotional responding: Regulation, social correlates & socialization. In P. Salovey & D. J. Stuyterd (Eds.), *Emotional development and emotional intelligence* (pp. 129-162). New York: Basic books.
- Fletcher, K. L., Shim, S. S., & Wang, C. (2012). Perfectionistic concerns mediate the relationship between psychologically controlling parenting and achievement goal orientations. *Personality and Individual Differences*, 52, 876-881.
- Georege, M.E. (2004). Relations between parenting styles and children,s social status. UnPublished M.D Dissertation, Florida University.
- Grolnick, W.S. Ryan, R.M. (1989). Parent styles associated with Children,s self regulation and competence in school. *Journal of educational psychology*, 81, 143- 154.
- Grolnick, W. S., & Ryan, R. M. (1989). Parent styles associated with children's self-regulation and competence in school. *Journal of educational psychology*, 81(2), 143.
- Hardy,D. F, T , G & Jaedicke,s. (2008). Examining the velation of parenting to childrens coping whith every stress. *child development*,vol.68.p:18-48.
- Karreman, A., van Tuyl, C., van Aken, M. A. G., & Deković, M. (2006). Parenting and self-regulation in preschoolers: a meta-analysis. *Infant and Child Development*, 15(6), 561-579.
- Kazmi, S. Farhana, Sajjid Muhammad, & Pervez Tahir (2011). Parental style and academic achievement among the students. *International Journal of Academic Research*, 3(2), Part II.
- Laibel, D & „Carlo, G. (2004). The differential relations of maternal and paternal support and control to adolescent social competence, self-worth and sympathy. *Journal of Adolescent Research*, 19, 778-781.
- Laible, D. & Thompson, R. (2002). mother- child conflict in toddler years: Lessons in emotion, morality and relationships. *Child development*, 73, 1187- 1203.
- Lamborn, S. Mounts, N. Steinberg, L. & Durenbosch, s. (1991). Patterns of competence and adjustment among adolescent from authoritative, authoritarian indulgent, and neglectful families. *Child development*, 62, 1049- 1065.
- Linen brink, E.A & Pintrich, P.R.. (2002). otivation as enabler of academic success, *school Psychology Review*. 31313-327
- Linn, M., & Hyde, J.(1989). Gender, mathematics, and science. *Educational Researcher*, 18(8), 17-27.
- McCullough, M. E., & Willoughby, B. L. B. (2009). Religion, self-regulation, and self-control: Associations, explanations, and implications. *Psychological Bulletin*, 135(1), 69.
- Mize, J . & pettit, G. (1997). Mothers. Social coaching, mother- child relationship style and children. s peer competence: Is the medium the message. *Child development*, 68, 312- 332.
- Moorman, E. A., & Pomerantz, E. M. (2008). The role of mothers' control in children's mastery orientation: A time frame analysis. *Journal of Family Psychology*, 22, 734-741.

- Niemiec, C. P., Lynch, M. F., Vansteenkiste, M., Bernstein, J., Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2006). The antecedents and consequences of autonomous self-regulation for college: A self-determination theory perspective on socialization. *Journal of adolescence*, 29(5), 761-775.
- Nikos, M. & George, Ph. (2005). Student's motivational beliefs, self-regulation strategies use, and mathematics achievement, Group for the Psychology of Mathematics Education, Vol. 3, pp. 321-328. Melbourne: PME.
- Pintrich, P. R. (1999). The role of motivation in promoting and sustaining self-regulated learning. *International Journal of Educational Research*, 31, 459-470.
- Pintrich, P. R. (2004). A conceptual framework for assessing motivation and self-regulated learning in college students. *Educational Psychology Review*, 16, 385-407.
- Pintrich, P. R., & De Groot, E. (1990). Motivational and self-regulated learning component of classroom academic performance. *Journal of Educational Psychology*, 82, 33-40.
- Pong, S. L., Johnston, J., Chen, V. (2010). Authoritarian parenting and Asian adolescent school performance: Insights from the US and Taiwan. *International Journal of Behavioral Development*, 34, 62-72.
- Querido, J.G. Warner, T.D. & Eeberg, S.M. (2002). Parenting styles and child behavior in African American families of pre-school Children. *Journal of clinical child psychology*, 31, 272- 277.
- Schunk, D.H. (1998). Goal and self-evaluative influences during children cognitiveskills learning. *American Educational Research Journal*, 33: 359-382.
- Steinberg, L.; Lamborn, S. D.; Darling, N.; Mounts, M. S. & Dornbusch, S. M. (1994). Over-time change in adjustment and competence among adolescents from authoritative, authoritarian, indulgent and neglectful families, *child development*, 65, 754-770.
- Valle, A., Núñez, J.C., Cabanach, R.G., González-Pienda, J.A., Rodríguez, S., Rosário, P., Muñoz-Cadavid, M. A., & Cerezo, R. (2009). Academic goals and learning quality in higher education students. *The Spanish Journal of Psychology*, 12(1), 96-105.
- Wolters, C. (1998). Self regulated learning and college, students regulation of motivation. *Journal of Educational Psychology*, 2, 224-235.
- Xu, M. (2008). The relationship between parental involvement, self-regulated learning, and reading achievement of fifth graders: A path analysis using the ECLS-database. Unpublished doctoral dissertation. University of Akron, Ohio, United States.